

Uchwała Nr SO-10/0954/227/2022
Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu
z dnia 11 maja 2022 roku

w sprawie wyrażenia opinii o sprawozdaniu z wykonania budżetu Gminy Lipno za rok 2021
wraz z informacją o stanie mienia i objaśnieniami.

Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu, wyznaczony zarządzeniem Nr 8/2022 Prezesa Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu z dnia 1 kwietnia 2022 r. (ze zm.) w osobach:

Przewodnicząca: Małgorzata Okrent
Członkowie: Zdzisław Drost
                                 Danuta Szczepańska

działając na podstawie art. 13 pkt 5 i art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 2137, z późn. zm.) w związku z art. 267 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 305, z późn. zm.), wyraża o przedłożonym przez Wójta Gminy Lipno sprawozdaniu z wykonania budżetu za 2021 rok wraz z informacją o stanie mienia i objaśnieniami

opinię pozytywną z uwagą

UZASADNIENIE

Przedmiotem badania stanowiącym podstawę do wydania niniejszej opinii było sprawozdanie roczne z realizacji budżetu Gminy Lipno w roku 2021 wraz z informacją o stanie mienia komunalnego na dzień 31.12.2021 r. (zamiast informacją o stanie mienia jednostki samorządu terytorialnego – vide art. 267 ust. 1 pkt 3 ustawy) i objaśnieniami (przedłożone tut. Izbie w dniu 19 kwietnia 2022 r.).

Wraz ze sprawozdaniem z wykonania budżetu przedłożono sprawozdania pn. „Wykonanie Planu Finansowego za rok 2021 Gminnego Ośrodka Kultury w Lipnie”, „Informacja z wykonania planu finansowego Gminnego Ośrodka Kultury w Lipnie za 2021 rok” oraz „Sprawozdanie opisowe z działalności kulturalno-edukacyjnej Gminnej Biblioteki Publicznej w Lipnie oraz jej filii w Wilkowicach – podstawowe dane i wskaźniki dotyczące wyników funkcjonowania biblioteki w roku 2021”. Skład Orzekający wskazuje, że z art. 267 ust. 3 ustawy o finansach publicznych wynika obowiązek przedłożenia regionalnej izbie obrachunkowej przez zarząd jednostki samorządu terytorialnego, sprawozdania rocznego z wykonania budżetu jednostki, zawierającego zestawienie dochodów i wydatków wynikające z zamknięć

rachunków budżetu jednostki samorządu terytorialnego. Z kolei, zgodnie z art. 265 pkt 2) ustawy o finansach publicznych sprawozdania finansowe, instytucje kultury przedkładają zarządowi jednostki samorządu terytorialnego. Następnie, stosownie do art. 267 ust. 1 pkt 2), zarząd przedkłada to sprawozdanie organowi stanowiącemu.

Przed wydaniem opinii Skład Orzekający zapoznał się także z uchwałą budżetową wg stanu na dzień 31 grudnia 2021 r. (po zm.), uchwałą w sprawie wieloletniej prognozy finansowej (po zm.) oraz sprawozdaniami Jednostki za 2021 rok przedkładanymi Izbie. Na tej podstawie ustalił co następuje.

- I. Przedłożone sprawozdanie z wykonania budżetu za 2021 rok zawiera część opisową jak również część tabelaryczną.
  1. Omawiając poszczególne działy klasyfikacji budżetowej, Wójt zawarł informację o planowanych i wykonanych dochodach i wydatkach. Przedstawił także stan zobowiązań z tytułu kredytów i pożyczek na dzień 31.12.2021 r. W objaśnieniach omówione zostały zaległości oraz udzielone odroczenia, umorzenia i zwolnienia w podatkach, pozyskane dotacje, realizacja projektów z udziałem środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej.
  2. W części tabelarycznej przedstawiono m.in.:
    - dochody i wydatki w szczególności określonej zgodnie z uchwałą budżetową (tj. dochody w szczególności klasyfikacji budżetowej: dział, rozdział i paragraf oraz wydatki w szczególności klasyfikacji budżetowej: dział i rozdział),
    - wykonanie dochodów i wydatków z zakresu zadań zleconych z zakresu administracji rządowej i innych zadań zleconych ustawami za 2021 rok,
    - wykonanie zadań majątkowych,
    - wykonanie budżetu w zakresie środków na finansowanie i realizację wydatków na zadania finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy o finansach publicznych (dochody i wydatki),
    - plan i wykonanie wydatków realizowanych w ramach Funduszu Sołeckiego,
    - wykonanie budżetu w zakresie przychodów i rozchodów,
    - wykonanie wydatków na dotacje za 2021 rok,
    - wykonanie dochodów i wydatków z zakresu ochrony środowiska,
    - wykonanie dochodów i wydatków w zakresie umów lub porozumień między jednostkami samorządu terytorialnego.
- II. Analiza porównawcza prezentowanych danych w sprawozdaniu z wykonania budżetu z kwotami planowanymi w budżecie na 2021 rok oraz z danymi zawartymi w przedłożonych sprawozdaniach budżetowych wykazała zgodność kwot planowanych i wykonanych, za wyjątkiem pozycji wykazanych w pkt VIII niniejszej opinii.

III. Na podstawie przeprowadzonego badania Skład Orzekający ustalił, że:

1. Budżet Gminy Lipno za 2021 rok został wykonany z nadwyżką w wysokości 7.582.358,09 zł, a wykonanie dochodów i wydatków przedstawia się następująco:
  - a) dochody wykonano w wysokości 57.569.714,42 zł, co stanowi 104,85 % planu, w tym:
    - dochody bieżące w wysokości 53.609.933,78 zł, co stanowi 107,09 % planu,
    - dochody majątkowe w wysokości 3.959.780,64 zł, co stanowi 81,71 % planu,
  - b) wydatki wykonano w wysokości 49.987.356,33 zł, co stanowi 84,59 % planu, w tym:
    - wydatki bieżące w wysokości 43.689.945,96 zł, co stanowi 94,50 % planu,
    - wydatki majątkowe w wysokości 6.297.410,37 zł, co stanowi 48,97 % planu.

Z powyższego wynika, że wykonane wydatki bieżące są niższe od wykonanych dochodów bieżących, co spełnia wymogi art. 242 ust. 2 ustawy o finansach publicznych.

2. Gmina zrealizowała przychody z tytułu wolnych środków, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6) ustawy o finansach publicznych w kwocie 6.938.413,37 zł (przy planie 1.027.956,96 zł) oraz z tytułu niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wynikających z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu w kwocie 2.513.287,00 zł (100% planowanych przychodów z tego tytułu). Rozchody zrealizowano w wysokości 1.627.093,00 zł i były to spłaty kredytów oraz pożyczek.

Z przedłożonego sprawozdania wynika, że zadłużenie Gminy na koniec 2021 roku, na które składają się zaciągnięte kredyty i pożyczki, wynosi 8.291.480,00 zł, co potwierdza sprawozdanie Rb-Z - „Kwartalne sprawozdanie o stanie zobowiązań wg tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji jednostki samorządu terytorialnego wg stanu na koniec IV kwartału 2021 roku”. Zadłużenie stanowiło 14,40 % wykonanych dochodów.

W złożonym sprawozdaniu wykazano wielkość posiadanych zobowiązań niewymagalnych na koniec 2021 roku, które stanowiły kwotę 1.062.723,01 zł, co potwierdza sprawozdania Rb-28S – „Sprawozdanie z wykonania planu wydatków budżetowych jednostki samorządu terytorialnego za okres od początku roku do dnia 31 grudnia roku 2021”. Zobowiązania wymagalne na dzień 31 grudnia 2021 roku nie wystąpiły.

IV. W wyniku analizy przedłożonego sprawozdania Skład Orzekający stwierdził, że:

1. Wydatki związane z realizacją gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz gminnego programu przeciwdziałania narkomanii wykonano w kwocie 104.272,01 zł (rozdziały 85153 – „Zwalczanie narkomanii” oraz 85154 – „Przeciwdziałanie alkoholizmowi”) przy zrealizowanych dochodach z tytułu wpływów z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych w kwocie 132.157,25 zł w tym: (rozdział 75618 – „Wpływy z innych opłat stanowiących dochody jednostek samorządu terytorialnego na podstawie ustaw”, § 0480 – „Wpływy z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych” w kwocie 120.070,66 zł oraz rozdział 75619 – „Wpływy z różnych rozliczeń”, § 0270 - „Wpływy z części

opłaty za zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych w obrocie hurtowym” w wysokości 12.086,59 zł.

Dochody w zł			Wydatki w zł		
Rozdział §	Plan	Wykonanie	Rozdział	Plan	Wykonanie
75618 § 0480	100.000,00	120.070,66	85153	3.000,00	1.621,95
75619 § 0270	12.086,59	12.086,59	85154	109.086,59	102.650,06
Razem	112.086,59	132.157,25	Razem	112.086,59	104.272,01

Z dokonanych obliczeń wynika, że kwota wynikająca z rozliczenia dochodów i wydatków na realizację gminnych programów przeciwdziałania alkoholizmowi i narkomanii (dalej niewykorzystane środki) wynosi 27.885,24 zł. Na mocy uchwały Nr XLVI/336/2022 z dnia 24 marca 2022 r. do przychodów budżetu 2022 roku wprowadzono niewykorzystane środki w kwocie 15.798,65 zł, jednocześnie przeznaczając je na wydatki w rozdziale 85154 – „Przeciwdziałania alkoholizmowi”. Pozostały zatem niewykorzystane środki w wysokości 12.086,59 zł.

Zgodnie z art. 18² ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2021 r. poz. 1119, z późn. zm.) „Dochody z opłat za zezwolenia wydane na podstawie art. 18 (zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych) i art. 18¹ (jednorazowe zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych) oraz dochody z opłat określonych w art. 11¹ (pobieranie przez gminę opłaty za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych) będą wykorzystywane na realizację:

- 1) gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, o których mowa w art. 4¹ ust. 2,
  - 2) zadań realizowanych przez placówkę wsparcia dziennego, w której mowa w art. 9 pkt 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, w ramach gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, o którym mowa w art. 4¹ ust. 2
- i nie mogą być przeznaczone na inne cele”.

2. Skład Orzekający stwierdza, że w niżej wymienionych podziałkach klasyfikacji budżetowej poniesione zostały wydatki związane z wypłatą odsetek oraz kar i odszkodowań w łącznej kwocie 416.242,48 zł:

Dział	Rozdział	Paragraf	4-ta cyfra	Plan	Wykonanie
600	60016	459	0	45.000,00	41.154,75
600	60017	459	0	250.000,00	242.924,68
700	70005	458	0	25,00	25,00
700	70005	460	0	9.850,00	7.729,00
750	75023	458	0	24,25	17,38
758	75814	458	0	24,670,00	23.688,80

758	75814	459	0	20.000,00	20.000,00
758	75814	460	0	112.009,00	80.687,38
853	85395	456	0	10,00	10,00
900	90015	458	0	10,00	5,49
Razem:				461.598,25	416.242,48

W złożonym sprawozdaniu Wójt odniósł się do opłaconych kar, odszkodowań i odsetek:

- str. 17 - rozdział 60016, kwota 41.154,75 zł - „odszkodowania dotyczyły przeniesienia praw własności nieruchomości w miejscowości Wilkowice na rzecz gminy Lipno”,
- str. 19 - rozdział 60017, kwota 242.924,68 zł - „odszkodowania za przeniesienie prawa własności nieruchomości w miejscowościach Lipno, Mórkowo, Wilkowice”,
- str. 19 – rozdział 70005, kwota 25,00 zł – poinformowano jedynie o fakcie opłacenia odsetek bez podania przyczyn ich poniesienia,
- str. 19 - rozdział 70005, kwota 7.729,00 zł - „poniesiono koszty odszkodowań za mieszkańców nie płacących czynszu w Klonówcu – gmina nie zapewniła mieszkań socjalnych”,
- str. 21 – rozdział 75023, kwota 17,38 zł - poinformowano jedynie o fakcie opłacenia odsetek bez podania przyczyn ich poniesienia,
- str. 23 - rozdział 75814 - „wydatki dotyczą wykonania wyroku Sądu Okręgowego w Poznaniu z dnia 05.07.2019 r.” w tym: § 4600 wykonano na kwotę 80.687,38 zł – „należność główna”, oraz § 4580 w kwocie 23.688,80 zł – „odsetki”. Kwota 20.000,00 zł wynikająca z §4590 dotyczy „wykonania wyroku Sądu Rejonowego w Lesznie IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 10.11.2021 r.”
- str. 28 - rozdział 85395, kwota 10,00 zł wskazano, iż odsetki wynikają ze zwrotu części dotacji wykorzystanej niezgodnie z przeznaczeniem,
- str. 31 – rozdział 90015, kwota 5,49 zł - poinformowano jedynie o fakcie opłacenia odsetek bez podania przyczyn ich poniesienia.

V. Zadania z zakresu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Gminy Lipno realizuje Komunalny Związek Gmin Regionu Leszczyńskiego.

VI. Analiza sprawozdania z wykonania budżetu w powiązaniu ze sprawozdaniem Rb-28S - „Sprawozdanie z wykonania planu wydatków budżetowych jednostki samorządu terytorialnego okres sprawozdawczy od początku roku do dnia 31 grudnia roku 2021” wykazała, że:

1. Nie wystąpiły przypadki przekroczenia planowanych wydatków budżetowych.
2. Suma wykonanych wydatków i zobowiązań (z pominięciem paragrafów wynagrodzeń i pochodnych od wynagrodzeń) nie przekracza planu wydatków ustalonego w budżecie.
3. We wszystkich rozdziałach klasyfikacji budżetowej środki na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych przekazano w wysokości 100,00% planu.

- VII. Skład Orzekający wskazuje, że w sprawozdaniu wystąpiły następujące uchybienia:
- str. 1, część opisowa, pkt I.1 „Plan budżetu gminy” – podano podstawowe wielkości budżetowe w zakresie planu, m.in. wolnych środków z roku 2020 wg stanu na dzień 31.12.2021 r. w wysokości 3.541.243,86 zł – wykazana kwota stanowi sumę wolnych środków, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 (1.027.956,96 zł) oraz przychodów z niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wynikających z rozliczenia dochodów i wydatków nim finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu określonymi w odrębnych ustawach (2.513.287,00 zł) – w części tabelarycznej, w załączniku Nr 9 pn. „Wykonanie budżetu Gminy Lipno za 2021 r. w zakresie przychodów i rozchodów” wyodrębniono poszczególne kategorie przychodów wg paragrafów klasyfikacji budżetowej,
  - str. 4, część opisowa, pkt I.4 „Wykonanie budżetu w 2021 r.” – podano podstawowe wielkości budżetowe w zakresie wykonania, m.in. wolnych środków z roku 2020 w wysokości 9.451.700,37 zł – wykazana kwota stanowi sumę wolnych środków, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 (6.938.413,37 zł) oraz niewykorzystanych środków pieniężnych, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 8 ustawy o finansach publicznych (2.513.287,00 zł) – w części tabelarycznej, w załączniku Nr 9 pn. „Wykonanie budżetu Gminy Lipno za 2021 r. w zakresie przychodów i rozchodów” wyodrębniono poszczególne kategorie przychodów wg paragrafów klasyfikacji budżetowej,
  - str. 25, część opisowa, pkt I.4 „Wykonanie budżetu w 2021 r.” – opisując wydatki w rozdziale 80153 – „Zapewnienie uczniom prawa do bezpłatnego dostępu do podręczników, materiałów edukacyjnych lub materiałów ćwiczeniowych” podano następującą informację: „dotacja dla niepublicznej szkoły podstawowej i gimnazjum w Górcze Duchownej – 18.301,16 zł” – w polskim systemie oświaty, ostatnim rokiem kiedy funkcjonowały gimnazja / klasy gimnazjalne był rok szkolny 2018-2019, zatem wykazana dotacja mogła dotyczyć tylko niepublicznej szkoły podstawowej,
  - str. 29, część opisowa, pkt III.2 „Wykonanie wydatków według klasyfikacji budżetowej” – dla działu 854 - „Edukacyjna opieka wychowawcza” wykazano plan w wysokości 65.206,00 zł zamiast 67.206,00 zł jak wynika ze sprawozdania Rb-28S, w konsekwencji tego błędu w nieprawidłowej wysokości wykazano wykonanie planu podając 61,01% zamiast 59,19% (w części tabelarycznej, w załączniku Nr 2 pn. „Wykonanie wydatków za 2021 r.” kwotę planu oraz % wykonania wykazano w prawidłowych wartościach),
  - str. 38, część opisowa, pkt IV „Informacja o przebiegu wykonania Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Lipno na lata 2021-2031 wg stanu na dzień 31.12.2021 r.” – przy omawianiu dochodów majątkowych wymieniono dochody ze sprzedaży majątku oraz z tytułu dotacji oraz środków przeznaczonych na inwestycje, pominięto natomiast dochody planowane (3.750,00 zł) i zrealizowane (3.750,00 zł) z wpływów z tytułu przekształcenia prawa użytkowania wieczystego

w prawo własności, przy czym kwoty dochodów majątkowych ogółem planowanych i wykonanych podano w prawidłowej wysokości,

- w załączniku Nr 4 pn. „Wykonanie zadań majątkowych za 2021 rok” dla rozdziału 75404 „Komendy wojewódzkie Policji” wykazano procent wykonania w wysokości 1,00 zamiast 100,00%,
- w załączniku nr 7 pn. „Sprawozdanie o wydatkach budżetowych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Lipnie za okres od 01.01.2021 – 31.12.2021 r.” w rozdziale 85153 - „Zwalczanie narkomanii” wydatek zrealizowany w kwocie 1.620,00 wykazano w § 4210 - „Zakup materiałów i wyposażenia” zamiast 4170 - „Wynagrodzenia bezosobowe”, jak wynika ze sprawozdania Rb-28S – w części tabelarycznej, w załączniku Nr 2 pn. „Wykonanie wydatków za 2021 r.” kwotę 1.620,00 zł wykazano w kolumnie „wynagrodzenia i składki od nich naliczane”,
- w załączniku nr 9 pn. „Wykonanie budżetu Gminy Lipno za 2021 r. w zakresie przychodów i rozchodów” wykazano procentowe wykonanie przychodów w § 905 jako 0,00% zamiast 100,00%.

VIII. W ocenie Składu Orzekającego przedłożone sprawozdanie z wykonania budżetu za 2021 rok spełnia wymogi określone w art. 267 ust. 1 ustawy o finansach publicznych. Ponadto, sprawozdanie z wykonania budżetu zawiera:

- informację o zmianach w planie wydatków na realizację programów finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 dokonanych w trakcie roku budżetowego, czym wypełniono wymogi określone w art. 269 pkt 2 ustawy o finansach publicznych,
- informację o stopniu zaawansowania programów wieloletnich, co spełnia wymogi wynikające z przepisu art. 269 pkt 3 ustawy o finansach publicznych.

IX. Załączona informacja o stanie mienia komunalnego została opracowana z zachowaniem postanowień art. 267 ust. 1 pkt 3 ustawy o finansach publicznych.

Mając powyższe na uwadze orzeczono jak w sentencji.

Przewodnicząca
Składu Orzekającego

Małgorzata Okrent

Pouczenie: Od niniejszej uchwały Składu Orzekającego służy odwołanie do Kolegium Izby w terminie 14 dni od daty jej doręczenia.